

ΦΩΣ ΕΚ ΦΩΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΒΑΠΤΙΣΜΑΤΙΚΗ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ ΤΗΣ ΤΡΙΑΔΙΚΗΣ ΘΕΟΤΗΤΟΣ

Απεγνωσμένα ο χοϊκός και θνητός άνθρωπος αναζητά και αποζητά σε έναν κόσμο πνευματικού σκότους το φως στην όλη ζωή του, αλλά όσο και αν το φυσικό φώς είναι ενίοτε εκτυφλωτικό στους ανθρώπινους οφθαλμούς, εντούτοις δεν είναι ικανό να καθαιρέσει τα σκότη της ψυχής μας και να μεταμορφώσει ανακαινιστικά την όλη ψυχοσωματική μας ύπαρξη, προκειμένου να γίνουμε καινοί, ολοκαίνουργοι άνθρωποι, νεκρώνοντας κάθε τι το σάπιο και ευτελές. Μόνο το άκτιστο φως της Τριαδικής Θεότητας, όπως Αυτή επεφάνη κατά την κοσμοσωτήριο ημέρα της κατά σάρκα βαπτίσεως, εν χρόνω και εν τόπω, του Θεανθρώπου Ιησού Χριστού, ανακαινίζει μεταμορφωτικά και όντως αναγεννά τον όλο κτιστό ψυχοσωματικά άνθρωπο, ο οποίος στο τέλειο θεανδρικό πρόσωπο του ενσαρκωθέντος και ενανθρωπήσαντος Ιησού Χριστού καθίσταται ο *«καινός Αδάμ»* και η *«καινή Εύα»*. Οι πάντες άνευ διακρίσεως και εξαιρέσεως καθίστανται υιοί και θυγατέρες φωτός, φωτόμορφα πρόσωπα φέροντα στο είναι της υπάρξεώς τους την βαπτισματική άνωθεν δωρεά του δωροδότου Θεανθρώπου Χριστού, η οποία δεν είναι άλλη από το άκτιστο, μεταμορφωτικό και ανακαινιστικό φως, ως φως εκ φωτός φωτοφόροι κληρονόμοι της Βασιλείας του, όπου το άδυτο και ανέσπερο άκτιστο φως της Τριαδικής Θεότητας *«φαίνει τοις πάσι»*.

Ο πολύς και μελίρρυτος θεολογικός κάλαμος του Άγιου Γρηγορίου του Θεολόγου στον θεόπνευστο λόγο του, υπό τον τίτλο *«Εις τα Άγια Φώτα»*, υπομνηματίζοντας ερμηνευτικά με ιδιαίτερα γλαφυρό και ποιητικό ύφος το μέγα, απερινόητο και ακατάληπτο μυστήριο της βαπτίσεως του Θεανθρώπου Ιησού Χριστού, δεν μένει σε μία επιφανειακή και ρηχή προσέγγιση του θαυμαστού αυτού γεγονότος ως απλό ιστορικό σημείο της ιεράς ιστορίας, αλλά με εμβάθυνση θεολογική αναφέρεται στις σωτηριολογικές και εσχατολογικές οντολογικές προεκτάσεις και συνέπειες αυτής της αποκαλυπτικής θεοφανείας στον κτιστό άνθρωπο, κατ' αυτό το μυστήριο του *«βαπτισματικού θανάτου»*, ο οποίος αναγεννά τον όλο άνθρωπο ως *«βαπτισματική γέννηση»*, όπως γράφει ο αιδίμιος Πατήρ και μέγας Θεολόγος Γεώργιος Φλορόφσκι, αφού τα πάντα *«καινά γέγονε»* και ο εν Χριστώ Ιησού *«καινός άνθρωπος»* είναι βεβαιότητα και όχι αφηρημένη και φρούδα ελπίδα. Γράφει δε θεοπνεύστως ο Θεόφρων Πατήρ της Εκκλησίας Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος ότι *«Πάλιν ο Ιησούς μου, και πάλιν μυστήριο. Μυστήριο δε που δεν είναι ούτε ψεύτικο ούτε απρεπές, ούτε προέρχεται από την ειδωλολατρική πλάνη και την μέθη (διότι εγώ έτσι αποκαλώ τα της λατρείας του και νομίζω ότι αυτό κάνει και κάθε λογικός άνθρωπος), άλλα είναι μυστήριο και θείο και υψηλό και δημιουργεί λαμπρότητα. Διότι η αγία ημέρα των Φώτων, στην οποία έχουμε φθάσει και την οποία έχουμε αξιωθεί να εορτάσουμε σήμερα, έχει μεν αρχή το βάπτισμα του Χριστού μου, του αληθινού φωτός «το οποίο φωτίζει κάθε άνθρωπο ο οποίος έρχεται στον κόσμο», πραγματοποιεί δε τον καθορισμό μου και βοηθεί το φως το οποίο έχουμε λάβει από τον Θεό κατά την δημιουργία και το έχουμε κάνει να σκοτεινιάσει και να αδυνατίσει.*

Ακούστε λοιπόν την φωνή του Θεού, η οποία σε εμένα μεν, τον οπαδό και εξηγητή τέτοιων πραγμάτων, ακούγεται πολύ δυνατά, μακάρι δε να ακουσθεί και σε εσάς: «Εγώ είμαι το φως του κόσμου» και γι' αυτό τον λόγο «πλησιάστε τον και λάβετε φως, και τα πρόσωπά σας δεν θα σκιασθούν από ντροπή», επειδή έχουν την σφραγίδα του αληθινού φωτός. Να, ευκαιρία αναγεννήσεως. Ας γίνουμε ουράνιοι. Να, καιρός αναδημιουργίας. Ας ξαναβρούμε τον πρώτο Αδάμ. Να μην μείνουμε εκείνο που είμαστε, αλλά να γίνουμε εκείνο που κάποτε ήμασταν». Το φως φωτίζει μέσα στο σκοτάδι με την παρούσα ζωή και την σάρκα. Και το καταδιώκει μεν, αλλά δεν κατορθώνει να εξουδετερώσει το σκοτάδι, την εχθρική δηλαδή δύναμη, η οποία επιτίθεται μεν από θρασύτητα σε εκείνον που ομοιάζει στον Αδάμ, αλλά πέφτει επάνω στον Θεό και νικείται, για να ρίχνουμε από πάνω μας το σκοτάδι και να πλησιάζουμε στο φως και να γινόμαστε τέλειο φως, παιδιά τελείου φωτός. Βλέπετε την ωραιότητα της ημέρας; Βλέπετε την δύναμη του μυστηρίου; Δεν έχετε υψωθεί από την γη; Δεν ανεβήκατε πιο πάνω, βοηθούμενοι από την δική μου φωνή και τους λόγους μου; Θα τοποθετηθείτε δε ακόμη υψηλότερα όταν θα βοηθήσει ο Λόγος τον δικό του λόγο».

Με αριστοτεχνικά διατυπωμένο λογικό ειρμό σκέψεων ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος στον συγκεκριμένο θεολογικό λόγο του αναφέρεται σε **πέντε είδη βαπτίσματος**, τα οποία προηγήθησαν του βαπτίσματος του Σωτήρος Χριστού, για να καταδείξει σε σχέση, με εκείνα την πλήρη τελειότητα του μυστηρίου του βαπτίσματος το οποίο παραδίδει ο βαπτιζόμενος στο Όνομα της Παναγίας Τριάδος Θεάνθρωπος Ιησού Χριστός, υπογραμμίζοντας ότι: *«Επειδή δε σήμερα πανηγυρίζουμε το βάπτισμα και πρέπει να κακοπαθήσουμε λίγο για χάρη εκείνου, ο οποίος για χάρη μας έγινε όπως εμείς και βαπτίσθηκε και σταυρώθηκε, ας εξετάσουμε φιλοσοφικά κάτι σχετικό με την διαφορά των βαπτισμάτων, για να φύγουμε από εδώ κεκαθαρμένοι. Ο Μωυσής βάπτισε, αλλά βάπτισε στο νερό και πριν από αυτό στη νεφέλη και στη θάλασσα. Αυτό δε αποτελούσε σύμβολο, όπως πιστεύει και ο Παύλος. Η θάλασσα του νερού, η νεφέλη του Πνεύματος, το μάννα του άρτου της ζωής, και το νερό, το οποίο έπιναν, του ουρανού ποτού. Και ο Ιωάννης βάπτισε, αλλά όχι τελείως ιουδαϊκά, επειδή δεν βάπτισε μόνο στο νερό αλλά και στην μετάνοια. Όχι όμως και ολότελα πνευματικά, επειδή δεν προσθέτει και το «εις το Πνεύμα». Βαπτίζει και ο Ιησούς, αλλά στο Πνεύμα. Αυτό είναι η τελειότητα. Και πως δεν είναι Θεός, για να γίνω και λίγο παράτολμος, εκείνος από τον οποίο θα γίνεις και συ Θεός; Γνωρίζω και τέταρτο βάπτισμα, το βάπτισμα του μαρτυρίου και του αίματος, στο οποίο βαπτίσθηκε και ο ίδιος ο Χριστός, και που είναι πολύ πιο αξιοσέβαστο από τα άλλα, γιατί δεν μολύνεται από μεταγενέστερα αμαρτήματα. Γνωρίζω και πέμπτο ακόμη, το βάπτισμα των δακρύων, το οποίο είναι ακόμη πιο επίπονο, όπως «Εκείνος ο οποίος βρέχει κάθε νύχτα το κρεβάτι και το στρώμα του με δάκρυα...».*

Η επέλαμψη και η επενέργεια όμως του ακτίστου μεταμορφωτικού και ανακαινιστικού Τριαδικού φωτός στην ψυχοσωματική κτιστή οντότητα του κάθε χοϊκού ανθρώπου δεν συντελείται με μαγικό τρόπο αλλά υπό την οντολογική προϋπόθεση της υπάρξεως αγαθής και ελευθέρως προαιρέσεως από μέρους του, προκειμένου να καταστεί φωτοδόχος και φωτοφόρος λυχνία της Θείας Χάριτος. Ο Θεόπνευστος Πατήρ της Εκκλησίας Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος αναφέρει εν προκειμένω προς πάντα εγωιστή και αλαζόνα αρνητή των αληθειών της πίστεως και εν ταυτώ αυτόκλητα αυθαίρετο τιμητή των πάντων, ο οποίος παραμένει αμετανόητος και εγκλωβισμένος στο προσωπικό του φως τα κάτωθι: *«Εγώ λοιπόν (επειδή ομολογώ ότι ο άνθρωπος είναι ζώσα ύπαρξη που αλλάζει εύκολα και*

μεταβάλλεται η φύση του) και αυτό το δέχομαι με προθυμία, και προσκυνώ εκείνον ο οποίος το έδωσε, και το δίνω και στους άλλους, και δίνω φιλανθρωπία έναντι της φιλανθρωπίας, η οποία μου προσφέρεται. Διότι γνωρίζω ότι και εγώ είμαι άνθρωπος αδύνατος, και ότι με όποιο μέτρο θα κρίνω, με το ίδιο θα κριθώ. Συ δε τι λέγεις και τι νόμους βγάζεις, ω νέε φαρισαίε, ο οποίος είσαι καθαρός μεν ως προς το όνομα αλλά όχι και ως προς την ψυχική διάθεση, και που, ενώ είσαι το ίδιο αδύνατος με τους άλλους, διακηρύσσεις με έπαρση τις δοξασίες του Νοβάτου; Δεν δέχεσαι την μετάνοια; Δεν συγκινείσαι τους οδυρμούς; Δεν χύνεις ούτε ένα δάκρυ; Μακάρι να μην συναντήσεις ούτε συ τέτοιο κριτή. Δεν σέβεσαι την φιλανθρωπία του Ιησού, ο οποίος πήρε τις αδυναμίες μας και σήκωσε τις ασθένειές μας, ο οποίος ήλθε όχι για τους δικαίους, αλλά για να μετανοήσουν οι αμαρτωλοί, ο οποίος «θέλει την ευσπλαχνία περισσότερο από την θυσία», ο οποίος συγχωρεί τα αμαρτήματα «εβδομηκοντάκις επτά», δηλαδή άπειρες φορές; Πόσο αξιομακάριστη θα ήταν η υψηλοφροσύνη σου, αν ήταν καθαρότητα και όχι ανόητη κενοδοξία, που θέτει νόμους ανωτέρους από τις δυνάμεις του ανθρώπου και αντικαθιστά την επανόρθωση με την απόγνωση. Διότι το ίδιο κακό είναι και η χωρίς σωφροσύνη συγχώρηση, καταδίκη. Επειδή η μεν πρώτη αφήνει τελείως ελεύθερα τα χαλινάρια ενώ η δεύτερη προκαλεί απόγνωση με την σκληρότητά της. Δείξε μου την καθαρότητά σου, και τότε θα δεχθώ να υπερηφανεύεσαι. Τώρα όμως φοβούμαι μήπως, ενώ είσαι γεμάτος από πληγές, βάλεις μέσα εκείνο το οποίο παραμένει αθεράπευτο. Ούτε δέχεσαι μετανοημένο τον Δαβίδ, ο οποίος με την μετάνοιά του διετήρησε το προφητικό του χάρισμα; Ούτε τον Πέτρο τον Μεγάλο, ο οποίος έπαθε κάτι ανθρώπινο κατά την διάρκεια του σωτηρίου πάθους; Ο Ιησούς όμως τον δέχθηκε και με την τριπλή ερώτηση και την τριπλή ομολογία θεράπευσε την τριπλή άρνηση. Ή δεν δέχεσαι ούτε εκείνον ο οποίος τελειοποιήθηκε με το αίμα του; Και αυτό αποτελεί ένα ακόμη δείγμα της σκληρότητάς σου. Ούτε εκείνον ο οποίος παρανόμησε στην Κόρινθο; Ο Παύλος όμως υπέδειξε ως ποινή την αγάπη, επειδή είδε την διόρθωση και το αίτιο της διορθώσεως, «για να μη χαθεί εκείνος που είχε αμαρτήσει από την υπερβολική επιτίμηση...».

Ως πανευφρόσυνη ουράνια ευλογία και δωρεά θεωρεί ο σοφός και θεοφώτιστος Πατήρ της Εκκλησίας Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος το θεόσδοτο στους ανθρώπους ιερό Βάπτισμα του Θεανθρώπου Ιησού στο Όνομα της Παναγίας Τριάδος και με εόρτια και πανηγυρική διάθεση νουθετεί το χριστεπώνυμο πλήρωμα της Εκκλησίας επισημαίνοντας με πνευματικό λόγο τα εξής: «Εμείς δε ας τιμήσουμε σήμερα το Βάπτισμα του Χριστού και ας το εορτάσουμε σωστά με το να χαιρόμαστε πνευματικά και όχι να περιποιούμαστε την κοιλία μας. Πώς δε θα χαρούμε; «Λουσθείτε για να καθαρισθείτε». Αν μεν είσθε κόκκινοι από την αμαρτία και λιγότερο κόκκινοι από το αίμα, τότε να γίνετε λευκοί όπως το χιόνι. Αν δε είσθε κόκκινοι και άνθρωποι γεμάτοι από αίματα, τότε ας φθάσετε έστω και την λευκότητα του μαλλιού. Πάντως καθαρισθείτε και φροντίζετε να καθαρίζεσθε, επειδή με τίποτε άλλο δεν χαιρείται τόσο πολύ ο Θεός, όσο με την διόρθωση και την σωτηρία του ανθρώπου, για χάρη του οποίου έχουν λεχθεί τα πάντα και έχουν δοθεί όλα τα μυστήρια. Για να γίνετε φωτεινά αστέρια για τον κόσμο και δύναμη ζωτική για τους άλλους ανθρώπους. Για να παρουσιασθείτε ως τέλεια φώτα στο μεγάλο φως, και να μνηθείτε στη φωταγωγία που πηγάζει από εκεί, παίρνοντας φως καθαρότερο και δυνατότερο από την Τριάδα, της οποίας σήμερα έχετε υποδεχθεί την μία αυγή από την μία θεότητα, στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού του Κυρίου μας, στον οποίο ανήκει η δόξα και η εξουσία στους αιώνες των αιώνων. Αμήν».